

Стенографски дневникъ

НА

8. заседание

Вторникъ, 10 ноемврий 1942 г.

(Откриго въ 16 ч. 25 м.)

Председателствувалъ подпредседателъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ.

Секретари: Николай Султановъ и Стефанъ Багриловъ.

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.	Стр.
Съобщения:		Говорили: М-ръ Д. Божиловъ 189, 190
Отпуски	187	Д-ръ Н. Николаевъ 189, 190
Предложение	187	
По дневния редъ:		2. За продължаване мандата на действителнитъ членове на търговско-индустриалнитъ камари, който изтече презъ 1941 г. (Първо и второ четене) 190
Предложение за одобрение 15. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 30 октомврий 1942 г., протоколъ № 141, относно увеличението акциза на фабричния спиртъ, употребяванъ за производство на спиртни напитки, на 190 л. на единъ литъръ 100° (Приемане)	187	3. За сключване заемъ отъ Министерството на земеделието и държавнитъ имоти при Българската земедѣлска и кооперативна банка, въ размѣръ на 40 милиона лева, за постройка на държавни екарисажи и за довършване на започнати ветеринарни лѣчебници (Първо и второ четене) 191, 192
Говорили: И. Петроовъ	188	
М-ръ Д. Божиловъ	188	Дневенъ редъ за следващото заседание 192
Законопроекти: 1. За измѣнение и допълнение на закона за държавнитъ привилегии, акцизитъ и патентитъ (Първо и второ четене)	188	

Председателствувалъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ; (Звъни) Присѣдствувалъ необходимиятъ брой народни представители. Обявявамъ днешното заседание за открито.

(Отсѣдствувалъ народнитъ представители: Александъръ Гатевъ, Александъръ Симовъ, Атанасъ Поповъ, Бѣлю Келчевъ, Василь Велчевъ, Гаврилъ Ленковъ, Георги Михайловъ, Георги Чалбуровъ, Георги Миковъ, Георги п. Стефановъ, Гето Кръстевъ, Данаилъ Жечевъ, Димитъръ Арнаудовъ, Димитъръ Марчевъ, Димитъръ Сараджовъ, Димитъръ Киревъ, Дичо Тодоровъ, Жико Струнджевъ, Иванъ Керемидчиевъ, Илия Славковъ, Лазаръ Поповъ, Милети Начовъ, Минчо Ковачевъ, Недѣлчо Куюмджиевъ, Никола Генковъ, Никола Василевъ, Петъръ Грънчаровъ, Петъръ Думановъ, Симеонъ Кировъ, Тодоръ Кожухаровъ и Тотю Новаковъ)

Преди да пристѣпимъ къмъ дневния редъ, председателството съобщава, че е разрешило отпускъ на следнитъ г-да народни представители:

Александъръ Симовъ — 1 день;
Атанасъ Поповъ — 1 день;
Василь Велчевъ — 2 дена;
Гето Кръстевъ — 4 дни;
Димитъръ Арнаудовъ — 4 дни;
Дичо Тодоровъ — 2 дена;
Иванъ Керемидчиевъ — 1 день;
Илия Славковъ — 4 дни;
Минчо Ковачевъ — 4 дни;
Недѣлчо Куюмджиевъ — 4 дни;
Петъръ Грънчаровъ — 4 дни;
Петъръ Думановъ — 4 дни, и
Тотю Новаковъ — 4 дни.

Постѣпило е отъ Министерството на правосъдието предложение за одобряване на наредбитъ и постановленията на Министерския съветъ, подлежащи на одобрение

възъ основа на чл. 3 отъ закона за възлагане на Министерския съветъ да взема всички мѣрки за уреждане на еврейския въпросъ и свързанитъ съ него въпроси, издадени отъ 9 юлий 1942 г. до 26 октомврий 1942 г.

Ще бжде раздадено на г-да народнитъ представители. Пристѣпваме къмъ точка първа отъ дневния редъ:

Одобрение на проекторешението за одобряване 15. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 30 октомврий 1942 г., протоколъ № 141, относно увеличението акциза на фабричния спиртъ, употребяванъ за производство на спиртни напитки, на 190 л. на единъ литъръ 100°.

Моля г-на секретаря да го прочете.

Секретаръ Стефанъ Багриловъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за одобрение 15. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 30 октомврий 1942 г., протоколъ № 141, относно увеличението акциза на фабричния спиртъ, употребяванъ за производство на спиртни напитки, на 190 л. на единъ литъръ 100°.

Г-да народни представители! Поради силно увеличенитъ цени на плодовитъ ракии и голѣмата консумация на спиртни напитки произведени отъ фабриченъ спиртъ, и поради това, че тѣзи спиртни напитки не сѣ продукти отъ първа необходимостъ, за засилване постѣпленията въ държавното съкровище, налага се да се увеличи акцизътъ на спирта, предназначенъ за производство на спиртни напитки.

Като имате предвидъ горензложеното, честь имамъ да ви м моля, г-да народни представители, да разгледате и, ако одобрите, да гласуватъ предложеното проекторешение.

Гр. София, ноемврий 1942 г.

Министъръ на финанситъ: Д. Божиловъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобряване 15. постановление на Министерския съвет, взето въ заседанието му отъ 30 октомври 1942 г., протоколъ № 141, относно увеличението акциза на фабричният спирт, употребяванъ за производство на спиртни напитки, на 190 л. на единъ литъръ 100%.

Фабричниятъ спирт, употребяванъ за производство на спиртни напитки, плаща акцизъ 190 л. на единъ литъръ 100%.

Председателствувашъ д-ръ Петъръ Кюсеиановъ: Има думата народниятъ представителъ г-нъ Иванъ Петровъ.

Иванъ Б. Петровъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Азъ направихъ предложение за увеличаване цената на фабричния спирт, употребяванъ въ производството на истинни спиртни напитки, отъ 190 л. на 290 л. литъра. Азъ говорихъ съ г-на финансовия министъръ и ви моля да се съгласите да стане това увеличение. То се налага по няколко съображения.

Вамъ е известно, че цената на плодовия спирт, т. е. на спирта, който се добива отъ ракии, днесъ е вече достигнала 250 л. литърътъ. Само този фактъ е достатъченъ, за да ви покаже, че не може да се остави досегашната цена на фабричния спирт — 160 л. литърътъ. Вамъ е известно какъ се изкориства разликата между цената на фабричния спирт и цената на плодовия спирт отъ ракии. Въ миналото се позволяваше на няколко кръчмари, на няколко фабриканти на спиртни напитки да преработятъ този евтинъ фабриченъ спирт въ спиртни напитки и да ги изнесатъ на пазара. Никога, когато купуваше конякъ или друго питие, не питаше отъ какъвъ спиртъ е. Знаете, че консумацията на спиртни напитки има грамадни размѣри. Спиртни напитки се консумиратъ у насъ, а се изнасятъ и навънъ. Само спиртни напитки да има — консумиратъ се. Досега не печелеше производителътъ на плодове, а още по-малко държавата. Напротивъ, държавата, бѣше изкориствана отъ фабрикантите и отъ продавачите на спиртни напитки. Налага се да се уравниятъ цените на единия и на другия спиртъ.

Една малка смѣтка: ако къмъ сегашната цена на плодовия спиртъ, около 250 л. литърътъ, прибавите позия акцизъ 70 л. на литъръ, цената му ще стане 320 л. Акцизътъ на фабричния спиртъ, заедно съ увеличението по това решение, е 190 л. литърътъ. Ако се увеличи акцизътъ съ още 100 л., ще стане 290 л. литърътъ. Къмъ него като прибавимъ 22 л. производствени разноски и 8 л. други разноски, ще стане 320 л. литърътъ. Така ще имаме равновесие между двѣтъ цени.

Ето защо азъ моля г-на министра на финансите да се съгласи съ това мое предложение. Уверенъ съмъ, че съ него се извършва едно полезно дѣло — ще внесемъ справедливостъ: ще регулираме цените на единия и другия спиртъ, пъкъ и фискътъ ще може да добие значителенъ приходъ, необходимъ за днешното време.

Председателствувашъ д-ръ Петъръ Кюсеиановъ: Предложението на г-нъ Иванъ Петровъ е депозирано писмено, подписано отъ него, и има следното съдържание: „Цифрата 190 л. става 290 л.“

Има думата г-нъ министърътъ на финансите.

Министъръ Добри Божиловъ: Г-да народни представители! Съгласенъ съмъ съ това предложение на г-нъ Иванъ Петровъ. По всѣка въроятностъ, плодовиятъ спиртъ ще е достатъченъ да покрие, ако не всички, по-голяма частъ отъ нашите нужди. Спиртътъ се цени днесъ твърде много. Тѣзи стопански съображения, които сж играли роля порано, за да бѣде фабричниятъ спиртъ по-евтинъ отъ плодовия, сега не сж налице. Вѣрно е, че има една малка разлика между цените на плодовия и фабричния спиртъ. Плодовиятъ спиртъ е по-ароматиченъ, той става и за сладки напитки. При тазгодишната нужда отъ спиртъ за военното стопанство, азъ намирамъ, че може преспокойно да приемемъ предложението на г-нъ Петровъ, съ което да направимъ по цени плодовия и меласовия спиртъ. Вѣрно е, че меласовиятъ спиртъ тази година ще бѣде по-малко, поради лошата реколта на цвеклото. Тази година меласата има да бѣде въ по-големи количества, както други години — до 2-3 милиона килограма. И още едно съображение. Понеже разпредѣлението на меласата въ връзка съ нуждите на стопанството, напоследъкъ претърпѣ измѣнение въ полза на по-голямото производство на спиртъ, като вмѣсто 500.000 литри меласовъ спиртъ, както предполагаме, можемъ да получимъ до 2 и половина милиона литри. Непростимо е отъ фискална гледна точка да бѣде съ 100 л. на литъръ по-малкъ акцизътъ на това количество фабриченъ спиртъ.

За това ви моля да приемете предложението на г-нъ Иванъ Петровъ, съ което съмъ съгласенъ.

Председателствувашъ д-ръ Петъръ Кюсеиановъ: Ще поставя на гласуване предложението на г-нъ Иванъ Петровъ, съ което г-нъ министърътъ на финансите е съгласенъ, а именно: въ проекторешението цифрата 190 л. да стане 290 л. Които приематъ това предложение, моля да вдигнатъ рѣка. Мнозинство. Събранието приема.

Които г-да народни представители приематъ проекторешението за одобрение 15. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 30 октомври 1942 г., протоколъ № 141, относно увеличението акциза на фабричния спирт, употребяванъ за производство на спиртни напитки, заедно съ току-що приетата поправка, моля да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Преминаваме на втора точка отъ дневния редъ:

Първо четене на законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за държавните привилегии, акцизите и патентите.

Моля г-на секретаря да го прочете.

Секретаръ Стефанъ Багриловъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за държавните привилегии, акцизите и патентите.

Г-да народни представители! Напоследъкъ консумацията на пивото, на спирта и на произведените отъ последния спиртни питиета се увеличи извънредно много. Сжщото става и съ консумацията на вината и на ракиите, добити отъ гроздови материали, като и цените на вината и на ракиите се увеличиха твърде много. Като се вземе предвидъ и обстоятелството, че всички тѣзи спиртни питиета не сж продуктъ отъ първа необходимостъ, нито пъкъ иматъ никакво особено значение като храна на населението, че продажните имъ цени не сж нормирани, защото не се поддаватъ на нормировка, а печалбите отъ сжщитъ се използватъ отъ ограниченъ кръгъ граждани, и отъ гледището на справедливостъ при облагането при днешните трудни условия за събиране приходи за държавното съкровище, наложително е увеличението акциза на гореканитѣ спиртни питиета, за да се подсилятъ срѣдствата на държавния бюджетъ. Като имате предвидъ горензложеното, имамъ чѣстъ да ви помоля, г-да народни представители, да разгледате и гласувате въ текущата сесия настоящия законопроектъ.

Гр. София, 6 ноември 1942 г.

Министъръ на финансите: Д. Божиловъ

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за измѣнение и допълнение на закона за държавните привилегии, акцизите и патентите.

§ 1. Чл. 97 се измѣня така: „Пловиятъ спиртъ се облага съ 70 л. акцизъ на литъръ 100%. Сжщиятъ не се облага съ общински налогъ.“

§ 2. Алинея първа на чл. 118 се измѣня така: „Пивото се облага съ 19 л. акцизъ на литъръ.“

§ 3. Чл. 222, букви „б“, „в“ и „г“, както и забележката, се измѣнятъ така:

б) джибри, изцедени отъ мъстѣта, нкартъ отъ десертно грозде, градобитно грозде и винена калъ се облагатъ по 320 л. на литъръ, начинаая отъ реколта 1942 г.

Забележка. Събраниятъ акцизъ следъ 1 ноември 1942 г. на материалитѣ, отъ които се вари ракия, безразлично отъ коя реколта сж, се разпредѣля и внася ежесечно така:

10% въ фонда за изравнение на цените.

10% по специалната смѣтка при Българската земеделска и кооперативна банка — фондъ „Задължителна застраховка на земеделскитѣ култури срещу градушка“.

2% за лихва на заема за строежъ, обзавеждане и подобрене на винарскитѣ изби.

2% за подпомагане пострадалитѣ лозари и овощари отъ перноспора, градушка и други природни стихии.

Остатъкътъ въ приходъ на държавното съкровище.

§ 4. Чл. 224 се измѣня така:

Мѣстнитѣ вина се облагатъ съ акцизъ:

а) вино отъ прѣсно грозде — по 3 л. на литъръ;

б) вино малиново — по 3-50 л. на литъръ;

в) вино отъ медъ, отъ ябълки, отъ круши и други прѣсни плодове — по 6-50 л. на литъръ.

Чуждестранните натурални вина, въ бурета и други съдове съ спиртно съдържание по обемъ, се облагатъ съ акцизъ:

- а) до 10^о включително по 7 л. на килограмъ;
- б) отъ 10^о до 15^о включително — по 8 л. на килограмъ;
- в) отъ 15^о до 20^о включително — по 9 л. на килограмъ;
- г) вината съ по-голяма сила се облагатъ като ракия.

Същите вина се облагатъ по 10 л. на килограмъ, когато съ въ шишета.

Пълновитъ вина въ шишета се облагатъ по 32 л. на килограмъ.

Вносътъ на петиотни и изкуствени вина се забранява. Медикаменти, съдържащи повече отъ 25% спиртъ, както и медицинскитъ вина, признати за такива отъ Дирекцията на народното здраве, плащатъ акцизъ на общо основание.

Забележка. Облагането на местните вина съ акцизъ по тѣзи размѣри е въ сила отъ реколта 1942 г.

Сумитъ, постѣпили за акцизъ на местни и чуждестранни вина следъ 1 ноемврий 1942 г., се разпредѣлятъ и внасятъ ежесечно по реда, предвиденъ за акциза на материалитъ.

Председателствуващъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ: Ще пристѣпимъ къмъ гласуване. Които г-да народни представители приематъ на първо четене законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за държавните привилегии, акцизитъ и патентитъ, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-нъ министърътъ на финанситъ.

Министъръ Добри Божиловъ: Понеже законопроектътъ е отъ такова естество, че ако го забавимъ, може да станатъ нѣкои сдѣлки, които ще ни създадатъ мъчнотии, или най-малкото ще ни дадатъ основание за подозрение въ недобросъвестностъ при сключването на тия сдѣлки. Азъ моля да се приеме законопроектътъ, по спешностъ, и на второ четене, безъ да се изпраща въ комисията, защото тамъ може да се забави, тъй като отъ утре ще почнатъ разискванията по отговора на тронното слово.

Председателствуващъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ: Има думата народниятъ представител г-нъ д-ръ Николай Николаевъ.

Д-ръ Николай П. Николаевъ: Г-да народни представители! Разглеждаме единъ законопроектъ, съ който се иска увеличението акциза на цѣла редица спиртни напитки, включително и на медицинскитъ вина, признати за лечебни отъ Дирекцията на народното здраве.

Ние се намираме предъ една двойствена политика, г-да. Отъ една страна, ние правимъ цѣла редица усилия да заковемъ ценитъ, да не се допуска поскѣпване на продуктитъ отъ значение за консуматора; отъ друга страна, не минава седмица да не се взематъ по нѣколко мѣроприятия, съ които се цели тъкмо обратното — поскѣпването на продуктитъ отъ всеобща консумация.

Азъ не вземахъ думата по първото четене на законопроекта, като смѣтахъ, че ще имаме възможностъ въ комисията да разберемъ докъде ще отиваме въ поскѣпването на живота и докъде ще вървимъ въ борбата противъ това поскѣпване. Не е тайна за никого, че цѣла редица продукти ставатъ недостѣпни за консуматора, било поради низката нормировка на ценитъ, несъобразени съ търсенето и предлагането, което е единъ естественъ законъ за стопанския животъ, било поради увеличенията на акцизи и пр., които ние гласуваме тукъ.

Това съ въпроси, които трѣбва да се уяснятъ въ комисията.

Затова азъ моля почитаемото Народно събрание да не приема предложението за гласуване законопроекта и на второ четене, по спешностъ, а да се съгласи да разгледаме законопроекта въ комисията, където да се уяснятъ тия въпроси, и най-после да разберемъ и ние докъде ще вървимъ съ увеличаване ценитъ на продуктитъ и къде ще се мѣнимъ да заковемъ ценитъ.

Председателствуващъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ: Има думата г-нъ министърътъ на финанситъ.

Министъръ Добри Божиловъ: Г-да народни представители! Г-нъ д-ръ Николаевъ повдига единъ въпросъ, по който азъ имамъ случаи да се уясня още при увеличаването акциза на сливовата ракия. Не се касае за едно поголовно повдигане на ценитъ на артикули отъ първа необходимостъ. Азъ и тогава обяснихъ, че правителството нѣма намѣрение да увеличава данъци или да увеличава цени, обаче алкохолътъ и цигаритъ въ България съ толкова свѣтла, че просто ни се смѣятъ въ чужбина, когато пра-

вятъ сравнение съ онуй, което тамъ съ направили. Единъ килограмъ цигари въ странство струватъ 4-5 хиляди лева, а у насъ едва сега, като увеличихме акциза, ставатъ 700 л. килограмътъ. Въ цената на алкохола има още по-голяма разлика. Азъ обяснихъ въ миналото заседание още и това, че въ всички воюващи, и дори въ невоюващи страни, където заковаха ценитъ, първата имъ работа бѣше увеличение ценитъ на цигаритъ и на алкохола — артикули не отъ първа необходимостъ, безъ които може да се мине, или пъкъ артикули, които могатъ да иматъ и по-малка консумация.

Вѣрно е, че ние не можемъ да се сравняваме съ тия страни, защото ние сме страна производителка на тия артикули, обаче и тия увеличения, които въвеждаме, съ нищожни спрямо увеличенията въ другитъ страни.

Азъ не знамъ откъде бихме могли да покриемъ тия милиарди разходи, ако се прави въпросъ и за това нищожно увеличение акциза на алкохола и цигаритъ, при условието, което казахъ миналия пътъ и което се спазва и сега — че ще бѣдатъ нормирани ценитъ, за да не може да се плаща всичко отъ консуматора, тъй като алкохолнитъ напитки досега бѣха съ ненормирани цени. Ако въпросътъ бѣше отъ такова естество, че търпѣше отлагане, ако не ни бѣше страхъ, че съ отиѣрени вина може да станатъ нѣкои сдѣлки, нѣкои покупки-продажби, ако не би се казало на министъра на финанситъ, че съ изпращане на законопроекта въ комисията е далъ възможностъ на Х и У да закупятъ сега вина, за да избѣгнатъ плащането на увеличения акцизъ, азъ не бихъ ималъ нищо противъ предложението на г-нъ д-ръ Николаевъ. Обаче въпросътъ, както казахъ, е деликатенъ: опасно е да не станатъ нѣкои сдѣлки, които ще турятъ подъ подозрение нѣкои лица, че съ изкористили положението, че съ облагодетелствувани въ този промеждутъкъ, че съ направени известни сдѣлки, безъ да платятъ акцизъ. Това е ясно. Азъ съмъ готовъ да дамъ по въпроса още уяснения, ако нѣкой отъ г-да народнитъ представители се нуждае отъ такива. Винаги се поставяло така съ такива законопроекти — тѣ се внасятъ и веднага минаватъ набързо, защото, ако се разточатъ приемането имъ, може и вие, и правителството да имаме после неприятности.

При тѣзи уяснения азъ ви моля да се съгласите да се гласува законопроектътъ по спешностъ и на второ четене. Повтарямъ, ако ми се поискатъ още разяснения, отъ каквито азъ не отбѣгвамъ, готовъ съмъ винаги да ги дамъ.

Председателствуващъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ: Пристапваме къмъ гласуване. Които г-да народни представители приематъ предложението на г-на министъра, да се приеме законопроектътъ и на второ четене, по спешностъ, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Христо Статевъ: По съжитъ съображения, г-не министре, трѣбва да се побърза и съ промулгирането на законопроекта и публикуването му въ „Държавенъ вестникъ“.

Министъръ Добри Божиловъ: Да.

Председателствуващъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ: Моля г-на докладчика да докладва законопроекта и на второ четене.

Докладчикъ Стефанъ Багриловъ: (Чете заглавието и § 1*)

Председателствуващъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ: Ще гласуваме. Които г-да народни представители приематъ заглавието и § 1 на законопроекта, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Стефанъ Багриловъ: (Чете § 2)

Председателствуващъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ: Които г-да народни представители приематъ § 2, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Стефанъ Багриловъ: (Чете § 3)

Председателствуващъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ: Които г-да народни представители приематъ § 3, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

* За текста на параграфитъ вижъ първото четене на законопроекта на стр. 188.

Докладчикъ Стефанъ Багриловъ: (Чете)

„§ 4. Чл. 224 се изменя така:

Мѣстнитѣ вина се облагатъ съ акцизъ:

- а) вино отъ прѣсно грозде — по 3 л. на литъръ;
- б) вино малиново — по 3-50 л. на литъръ;
- в) вино отъ медъ, отъ ябълки, отъ круши и други прѣсни плодове — по 6-50 л. на литъръ.

Чуждестраннитѣ натурални вина, въ бурета и други съдове съ спиртно съдържание по обемъ, се облагатъ съ акцизъ:

- а) до 10° вкл. по 7 л. на килограмъ;
- б) отъ 10° до 15° вкл. — по 8 л. на килограмъ;
- в) отъ 15° до 20° вкл. — по 9 л. на килограмъ;
- г) вината съ по-голяма сила се облагатъ като ракия.

Сѣшитѣ вина се облагатъ по 10 л. на килограмъ, когато сѣ въ шишета.

Пѣдливитѣ вина въ шишета се облагатъ по 32 л. на килограмъ.

Вносътъ на петиотни и изкуствени вина се забранява.

Медикаменти, съдържащи повече отъ 25% спиртъ, както и медицинскитѣ вина, признати за такива отъ Дирекцията на народното здраве, плащатъ акцизъ на общо основание.

Забележка. Облагането на мѣстнитѣ вина съ акцизъ по тѣзи размѣри е въ сила отъ реколта 1942 г.

Сумитѣ, постѣпени за акцизъ на мѣстни и чуждестранни вина следъ 1 ноемврий 1942 г., се разпредѣлятъ и внасятъ ежесечно по реда, предвиденъ за акциза на материалитѣ.

Председателствуващъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ: Има думата народниятъ представителъ г-нъ д-ръ Николай Николаевъ.

Д-ръ Николай Николаевъ: Г-да народни представители! Понеже приехме, законопроектътъ да бѣде гласуванъ, по спешностъ, и на второ четене, азъ ще си позволя да поискамъ нѣкои обяснения по § 4, които щѣхъ да поискамъ въ комисията, ако законопроектътъ бѣше отишълъ тамъ.

За мене не е ясно, защо виното отъ прѣсно грозде се облага съ 3 л. на литъръ акцизъ, малиновото вино — съ 3-50 л., а пъкъ виното отъ медъ, ябълки, круши и други прѣсни плодове се облага съ 6-50 л. Защо се облагатъ толкова високо фруктовитѣ вина? Сѣщо така по какви причини медикаментитѣ, които съдържатъ повече отъ 25% спиртъ, както и медицинскитѣ вина, признати за такива отъ Дирекцията на народното здраве, трѣбва да плащатъ акцизъ на общо основание?

Председателствуващъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ: Има думата г-нъ министърътъ на финанситѣ.

Министъръ Добри Божиловъ: Тѣзи разлики въ облагането съ акцизъ разнитѣ видове вина ги има и въ досегашния законъ за държавнитѣ привилегии, акцизитѣ и патентитѣ. Гледало се е, съ огледъ на цената на материалитѣ и съ огледъ на цената, по която се продаватъ вината, да се създаде една съразмѣрностъ. Това сѣ толкова дребни работи — вино отъ медъ, ябълки, круши и др. — че не играятъ никаква роля. Азъ не съмъ направилъ нищо повече отъ това, да запазя тѣзи съотношения, които сѣ съществували отъ създаването на закона за държавнитѣ привилегии. Акцизитѣ и патентитѣ досега. Ако г-нъ Николаевъ има нѣкакви съображения да се противопостави на опредѣленитѣ налози и да иска нѣкои видове вина да се облажатъ повече или по-малко, азъ го моля да ги каже.

Председателствуващъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ: Нѣма постѣпени предложения по § 4. Ще пристѣпимъ къмъ гласуване. Конто г-да народни представители приематъ § 4, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектътъ е окончателно приетъ.

Преминуваме на точка трета отъ дневния редъ.

Първо четене на законопроекта за продължаване мандата на действителнитѣ членове на търговско-индустриалнитѣ камари, чийто мандатъ е изтекълъ презъ 1941 г.

Моля г-на докладчика на комисията по Министерството на търговията да докладва законопроекта.

Докладчикъ Николай Султановъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ законопроекта за продължаване мандата на действителнитѣ членове на търговско-индустриалнитѣ камари, който изтече презъ 1941 г.

Г-да народни представители! Съгласно чл. 21 отъ закона за търговско-индустриалнитѣ камари, действителнитѣ членове на камаритѣ се избиратъ за единъ периодъ отъ 4 години. Следъ изтичането на първитѣ две години, половината отъ членоветѣ, по реда на старшинството, напускатъ камарата и на тѣхно мѣсто се избиратъ други.

Презъ м. септемврий 1941 г. следваше да се произведатъ избори за замѣняване на половината отъ действителнитѣ членове на търговско-индустриалнитѣ камари, избрани презъ 1937 г. Обаче, предвидъ на особенитѣ условия, въ които се намираше страната, решено бѣ да не се произведатъ избори, а да се проължи съ една година мандатътъ на сегашнитѣ членове на камаритѣ.

Тѣй като внесенитѣ законопроекта за продължение мандата на избранитѣ презъ 1937 г. действителни членове на търговско-индустриалнитѣ камари не можѣ да бѣде разглежданъ и приетъ отъ Народното събрание миналата година и понеже въпросътъ за мандата на членоветѣ на търговско-индустриалнитѣ камари не може да остане откритъ, налага се, сѣщиятъ да бѣде разрешенъ по законодателенъ редъ.

Въз основа на горното, моля ви, г-да народни представители, да се съгласите и приемете представения ви законопроектъ, съ който се продължава за неопредѣлено време мандатътъ на действителнитѣ членове на търговско-индустриалнитѣ камари, избрани презъ 1937 г., чийто мандатъ е изтекълъ презъ 1941 г.

Гр. София, 29 септемврий 1942 г.

Министъръ на търговията, промишлеността и труда:

Н. Захариевъ

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за продължаване мандата на действителнитѣ членове на търговско-индустриалнитѣ камари, чийто мандатъ е изтекълъ презъ 1941 г.

Членъ единственъ. Продължава се за неопредѣлено време мандатътъ на действителнитѣ членове на търговско-индустриалнитѣ камари въ страната, чийто мандатъ е изтекълъ презъ 1941 г.

Председателствуващъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ: Ще пристѣпимъ къмъ гласуване. Конто г-да народни представители приематъ на първо четене законопроекта за продължаване мандата на действителнитѣ членове на търговско-индустриалнитѣ камари, чийто мандатъ е изтекълъ презъ 1941 г., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ Никола Захариевъ: Моля, по спешностъ, законопроектътъ да се приеме и на второ четене.

Председателствуващъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ: Г-нъ министърътъ на търговията предлага, законопроектътъ, по спешностъ, да бѣде приетъ и на второ четене. Конто г-да народни представители приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете законопроекта и на второ четене.

Докладчикъ Николай Султановъ: (Чете заглавието и членъ единственъ*)

Председателствуващъ д-ръ Петъръ Кюсеивановъ: Ще пристѣпимъ къмъ гласуване. Конто г-да народни представители приематъ заглавието и членъ единственъ на законопроекта, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Преминуваме на последната точка, четвърта, отъ дневния редъ.

Първо четене на законопроекта за сключване на заемъ отъ Министерството на земедѣлнето и държавнитѣ имоти при Българската земеделска и кооперативна банка, въ размѣръ на 40 милиона лева, за постройка на държавни скарисажи и за довѣршване на започнатитѣ ветеринарни лѣчебници.

*) За текста на членъ единственъ, вижъ първото четене на законопроекта на същата страница, по-горе.

Понякоже текстовете на законопроекта са известни на г-да народните представители, ще искамъ разрешение отъ Народното събрание да бъдат прочетени само мотивите къмъ законопроекта. Които г-да народни представители са съгласни да се прочетат само мотивите къмъ законопроекта, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събраието приема.

Моля г-на докладчика да прочете само мотивите.

Докладчикъ Цеко Даменов: (Чете)

МОТИВИ

къмъ законопроекта за сключване на заемъ отъ Министерството на земеделието и държавните имоти при Българската земеделска и кооперативна банка, въ размъръ на 40 милиона лева, за постройка на държавни екарисажи и за довършване на започнатите ветеринарни лечебници.

Г-да народни представители! Борбата съ заразните болести по домашните животни зависи до голяма степен отъ начина, по който става обезвреждаването на животинските трупове. Досега, поради липса на условия, трупите отъ умрелите животни се заравяха и не се оползотворяха. За правилното водене борбата съ заразните болести и за организиране производството на месно брашно за храна на животните и на животински мазнини за технически цели — сапунъ и др., Министерството на земеделието и държавните имоти е уговорило доставката на 10 екарисажни инсталации отъ Германия по глобалната сделка 1942 г., а се предвижда доставката и на 10 други такива инсталации. Следъ пълното организиране на екарисажното дѣло, въ страната ще се произвеждатъ годишно къмъ 2.000 тона месно брашно и къмъ 1.000 тона мазнини, за технически цели.

Борбата съ болестта краста по овцете и по другите домашни животни и съ другите паразитни болести може да се води съ успехъ само ако има построени къпанни и газени камери за къпане на животните. Презъ тази година, най-вече въ Добруджа, са изкъвани отъ краста чрезъ изкъпване кръгло 1.5 милиона глави животни. Тази мѣрка трѣбва да се приложи въ цялата страна и за тази целъ е необходимо да се създадатъ изискваните условия.

Неправилното и ненавременно подковаване на домашните животни, а също така подковаването имъ съ лоши подкови, правятъ животните негодни за работа. И за отстраняване на страната се изисква животните да бъдатъ правилно подковавани. За такава целъ Министерството на земеделието и държавните имоти поддържа подковаческо училище въ гр. Пловдивъ, което трѣбва да се разшири и довърши.

Най-после належащо е да се завършатъ всички започнати ветеринарни лечебници въ страната.

Настоящиятъ законопроектъ предвижда осигуряването на срѣдствата, които са необходими за изпълнението на горните мѣроприятия. Като имате предвидъ голѣмото имъ значение, моля ви, г-да народни представители, да одобрите и гласувате представения ви законопроектъ.

Гр. София, ноември 1942 г.

Министъръ на земеделието и държавните имоти:
Инж. Хр. Петровъ

(Ето текстътъ на законопроекта:

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за сключване на заемъ отъ Министерството на земеделието и държавните имоти при Българската земеделска и кооперативна банка, въ размъръ на 40 милиона лева, за постройка на държавни екарисажи и за довършване на започнатите ветеринарни лечебници.

Чл. 1. Разрешава се на Министерството на земеделието и държавните имоти да сключи, а на Българската земеделска и кооперативна банка да отпусне на поменатото министерство заемъ отъ 40 милиона лева, увеличени съ лихвите до 31 декември 1946 г., за следните ветеринарни мѣроприятия:

- а) за постройка на екарисажи;
- б) за постройка на къпанни за животни, газени камери и др.;
- в) за довършване на започнатите ветеринарни лечебници и подковаческо училище въ гр. Пловдивъ и за обзавеждането имъ.

Строежите ще се извършватъ отъ Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството.

Чл. 2. Сумата отъ заема ще се използва и изразходва въ срокъ отъ петъ години.

Чл. 3. Българската земеделска и кооперативна банка ще открие текуща сметка на Министерството на земеделието и държавните имоти и, при поискване отъ последното, ще внася на приходъ въ държавното съкровище отдѣлни частични суми не по-малки отъ 100.000 л. до размъръ на пълната сума на заема. Последната частична сума отъ заема трѣбва да се изтегли най-късно до 31 декември 1946 г.

Чл. 4. Банката има право на лихва 6 % годишно върху отпуснатите отдѣлни частични суми отъ деня на изтеглянето имъ отъ министерството.

Лихвите по текущата сметка се капитализиратъ шестмесечно.

За изтеглените суми, увеличени съ лихвите, Българската земеделска и кооперативна банка получава отъ Главната дирекция на държавните и гарантираните отъ държавата дългове бонове въ купюри по указание на банката, издадени съ тримесечни падежи, които ще се подновяватъ редовно до замѣняването имъ съ облигации. Бонсетъ съ скотируеми въ Българската народна банка.

Чл. 5. Изтеглените суми до 31 декември 1946 г., увеличени съ изтеклите лихви върху отдѣлните частични суми, капитализирани шестмесечно, се превръщатъ на същата дата въ анюитетенъ заемъ, представляванъ отъ облигации, носещи 6 % годишна лихва, платима на края на всяко шестмесечие срещу купони съ падежи 30 юний и 30 декември всяка година.

Падежътъ на първия купонъ е 30 юний 1947 г.

Чл. 6. Облигациите ще бъдатъ на приносителя отъ 1.000.000 л. всяка една, като за останалите суми, по-малки отъ 1.000.000 л., до покриване общата сума на заема, ще се издаватъ облигации отъ по 100.000 л., а оказалата се сума по-малко отъ 10.000 л. ще бъде платена на Българската земеделска и кооперативна банка въ брой.

Формата и съдържението на облигациите ще се определятъ отъ министъра на финансите.

Облигациите ще носятъ факсимилираните подписи на министъра на финансите и на главния директоръ на държавните и на гарантираните отъ държавата дългове и ще бъдатъ скрепени съ контролни саморъчни подписи на представители на Главната дирекция на държавните и на гарантираните отъ държавата дългове и на Българската земеделска и кооперативна банка.

Тези облигации ще се предадатъ на Българската земеделска и кооперативна банка срещу представяне на издадените ѝ дотогава бокове.

Чл. 7. Погасяването на облигациите ще се извършва шестмесечно въ срокъ отъ 20 години на 30 юний и 30 декември всяка година по реда на номерата на облигациите, споредъ една таблица, отпечатана на гърба имъ, съдържаща приблизително равни шестмесечни вноски за погашението и лихвата.

Първото погашение ще се извърши на 30 юний 1947 г. Чл. 8. Купоните съ изтекълъ падежъ и подлежащите на погашение облигации се изплащатъ отъ Българската народна банка. Изплащането на облигациите става едновременно съ съответния настъпилъ купонъ.

Представените за изплащане облигации трѣбва да бъдатъ придружени съ всички купони, падежътъ на които не е настъпилъ на определената за плащане дата; стойността на непредставените купони се спада отъ капитала, който трѣбва да се изплати на приносителя.

За службата по заема Българската народна банка получава комисиона 1/2 % върху номиналната стойност на изплатените облигации и 1/2 % върху изплатените купони съ изтекълъ падежъ.

Чл. 9. Необходимите кредити за изплащане лихвите и погашенията, включително и комисионата на Българската народна банка, се предвиждатъ ежегодно въ бюджета на Главната дирекция на държавните и на гарантираните отъ държавата дългове.

Чл. 10. Облигациите се освобождаватъ отъ всякакви сегашни и бъдещи държавни данъци, такси, берии, гербовъ налогъ и други и лихвите отъ тяхъ — отъ прѣкиятъ данъкъ по закона за данъка върху приходите, както и отъ всички други сегашни и бъдещи данъци и гербовъ налогъ. Освобождаватъ се отъ всякакви гербовъ, данъци, такси, берии и пр. всички книжа и сметки, свързани съ откриването, упражняването и издѣлжението на заема.

Чл. 11. Неиздѣлжитъ въ погашение облигации се приематъ по номиналната имъ стойностъ за залогъ и гаранции, съгласно закона за бюджета, отчетността и предприятията.

Чл. 12. Непредставените за изплащане купони въ продължение на 5 години отъ деня на падежа имъ се покриватъ

ватъ съ давност въ полза на държавното съкровище. Този срокъ за облигациите, изплащането на които е настъпило, е 15 години.)

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Ще пристъпимъ къмъ гласуване. Които г-да народни представители приематъ на първо четене законопроекта за сключване на заемъ отъ Министерството на земеделието и държавните имоти при Българската земеделска и кооперативна банка, въ размъръ на 40 милиона лева, за постройка на държавни екарисажи и за довършване на започнатите ветеринарни лечебници, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Министъръ инж. Христо Петровъ: Бихъ молилъ, законопроектътъ, по спешностъ, да се приеме и на второ четене.

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Г-нъ министърътъ на земеделието предлага, законопроектътъ, по спешностъ, да бъде приетъ и на второ четене. Които г-да народни представители приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема. Моля г-на докладчика да прочете законопроекта и на второ четене.

Докладчикъ Цeko Дамяновъ: (Чете заглавието и чл. 1*)

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Ще гласуваме. Които г-да народни представители приематъ заглавието и чл. 1 на законопроекта, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Цeko Дамяновъ: (Чете чл. 2)

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Който приематъ чл. 2, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Цeko Дамяновъ: (Чете чл. 3)

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Който приематъ чл. 3, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Цeko Дамяновъ: (Чете чл. 4)

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Който приематъ чл. 4, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Цeko Дамяновъ: (Чете чл. 5)

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Който приематъ чл. 5, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Цeko Дамяновъ: (Чете чл. 6)

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Който приематъ чл. 6, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

*) За текста на членовете вижъ първото четене на законопроекта на стр. 191.

Подпредседателъ: Д-ръ ПЕТЪРЪ КЬОСЕИВАНОВЪ

Докладчикъ Цeko Дамяновъ: (Чете чл. 7)

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Който приематъ чл. 7, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Цeko Дамяновъ: (Чете чл. 8)

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Който приематъ чл. 8, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Цeko Дамяновъ: (Чете чл. 9)

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Който приематъ чл. 9, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Цeko Дамяновъ: (Чете чл. 10)

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Който приематъ чл. 10, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Цeko Дамяновъ: (Чете чл. 11)

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Който приематъ чл. 11, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ Цeko Дамяновъ: (Чете чл. 12)

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Който приематъ чл. 12, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Съ това законопроектътъ е приетъ окончателно. Дневниятъ редъ е изчерпанъ.

Преди да гласуваме дневния редъ за следващото заседание, помоленъ съмъ отъ председателя на парламентарната комисия по Министерството на народното просвѣщение да покана г-да членовете на комисията, както и тѣзи, които желаятъ да присѣтствуватъ на нейното заседание, да отидатъ горе, въ стаята на бюджетарната комисия, следъ вдигане на заседанието.

Председателството, въ съгласие съ Министерския съветъ, предлага следния дневенъ редъ за утрешното заседание, 11 ноемврий 1942 г., 15 ч.:

1. Първо четене проектоотговора на тронното слово.

Който г-да народни представители приематъ предложениия дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Александъръ Цанковъ: Искамъ да бъда записанъ по отговора на тронното слово.

Председателстващ д-ръ Петъръ Кьосеивановъ: Да.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 17 ч. 7 м.)

Секретари: { **НИКОЛАЙ СУЛТАНОВЪ**
СТЕФАНЪ БАГРИЛОВЪ

Мачиликъ на Стенографското отделение: **ДОНЧО ДУКОВЪ**